

1a

1c

1b

Obr. 1 Rezidenční budova vedení společnosti As Oy Helsingin Viuhka: a) čelní fasáda, b) prefabrikovaná balkonová „kostka“, c) detail fasády s balkony vytvářejícími hru světla a stínů

FINSKÁ BETONOVÁ KONSTRUKCE ROKU 2016

Rezidenční výšková budova vedení společnosti As Oy Helsingin Viuhka má výjimečný architektonický výraz, vysokou technickou úroveň a ihned se stala impozantním orientačním bodem ve městě.

Balkonové „kostky“ jsou odlity v jednom kuse z bílého betonu. Vodotěsná izolace, drenážní trubky i kotevní desky do nich byly naistalovány již v prefě. Z konstrukčního hlediska jsou inovativní prefabrikované balkony řešeny jako konzoly.

Hladké povrchy vnějších sendvičových panelů jsou z bílého a grafického betonu. Balkony uliční fasádu oživují a jejich různá povrchová struktura vytváří zajímavou kombinaci světla a stínu.

Budova stojí na malém pozemku nedaleko stanice metra Rastila okolní zástavbu nejen respektuje, ale současně ji i reformuje. Projekt je příkladem snah, které s podporou kvalifikovaného developera mohou vést k vývoji nové a inovativní rezidenční architektury pro regulované nájemní bydlení.

(zdroj: Betoni, 1/2017, Vol. 87)

SIRIUS BUILDING V SYDNEY

Osud panelových domů postavených před více než 30 lety se neřeší pouze u nás, což dokazuje současný spor o budoucnost Sirius Building, ikony brutalistní architektury v Sydney.

Jedná se o nájemní dům ve vlastnictví státu postavený v roce 1980 podle návrhu architekta Tao Goferse s výrazným geometrickým uspořádáním prefabrikovaných částí, pomocí nichž je vybudováno 79 jedno- až čtyřpokojevých bytů vč. velké společenské místnosti a knihovny. Dům se nachází v lukrativní lokalitě The Rocks v centru města a nabízí výhled na nedaleký Harbour Bridge a Operu.

I přes mnohá doporučení vláda na podzim loňského roku odmítla prohlásit tuto stavbu za národní kulturní památku, a tím otevřela cestu k jejímu prodeji a možnému zbourání. V důsledku tohoto rozhodnutí byla většina nájemníků vystěhována a Sirius Building se stala ohniskem

širších společenských debat o cenově dostupném bydlení a gentrifikaci (*přestavba oblastí dříve obývaných chudšími usedlíky kvůli stěhování bohatších lidí – pozn. red.*) v centrech velkých měst.

Určitý kompromis může představovat řešení architektonického studia CplusC Architectural Workshop, které zveřejnilo svůj návrh, nezastírající inspiraci montrealským komplexem Habitat 67 architekta Moshe Safdieho, s cílem zachovat původní budovu a zároveň ji horizontálně i vertikálně „rozšířit“ o nové jedno- až třípokojo-

vé byty vložené také do pravidelných prefabrikovaných betonových kvádrů. Nový obytný „tetris“ nenaruší zeleň stávajících teras, přirozeně se spojí se starými byty společnými prostory v přízemí a jak věří Clinton Cole, ředitel studia CplusC, „*tento návrh umožní zachovat kulturní a architektonický význam místa, obohatit architekturu Sydney a zároveň vytvořit pojitko mezi ekonomicky různorodými obyvateli*“.

Acknowledgement:

CplusC Architectural Workshop

Obr. 2 Sirius Building: a) v říjnu 2016 (foto: Milan Senko), b) vizualizace návrhu studia CplusC

2a

2b

3a

3b

Obr. 3 Prefabrikovaný obytný komplex Niittysillankulma ve Finsku: a) detail grafického betonu, b) fasáda panelového domu

GRAFICKÝ BETON NA FASÁDĚ PANELOVÉHO DOMU

Obytný komplex Niittysillankulma ve finském městě Espoo je ukázkou, jak lze při výstavbě prefabrikovaného domu individualizovat fasádu pomocí nových technologií.

Při projektování tohoto obytného komplexu oslovilo architektonické studio Sarc Architects uznávaného finského umělce Outi Martikainena, aby navrhl dekorativní vzor, který bude na fasádních panelech zmiňované budovy zhotoven pomocí gra-

fického betonu (tato technologie, používaná při úpravě povrchového betonu od roku 1999, umožňuje pomocí zpomalovače tuhnutí „otisknout“ do betonu libovolný obrázek, fotografii či grafický motiv – pozn. red.).

Outi Martikainen je umělec používající ve své tvorbě zejména textil, nicméně s návrhy pro grafické zpracování betonových povrchů má již bohaté zkušenosti. Sám přiznává, že „grafický beton je fascinující nástroj, jak oživit povrch betonu. Vždy mě překvapí pravidelnost, s ja-

kou se dá předloha opakovat. Kombinace rozličných barev použitého cementu a kameniva umožňuje navrhnout a realizovat nekonečné množství vzorů pro povrchovou úpravu“.

Panelový dům Niittysillankulma s fasádou inspirovanou jemným motivem krajky získal díky grafickému betonu bezesporu svébytný ráz.

Acknowledgement: Outi Martikainen
& Graphic Concrete Ltd.

PANELOVÉ DOMY PRO DOSTUPNÉ BYDLENÍ V INDII

Poptávka po dostupném bydlení je vysoká nejen v evropských metropolích, ale také v hustě obydlené Indii. S celkovým počtem 1,2 miliardy obyvatel je druhou nejlidnatější zemí na světě (46 měst zde má více než 1 milion obyvatel).

Aby bylo možné uspokojit narůstající poptávku po bydlení a zkrátit dobu výstavby, developerské společnosti zde přecházejí od stavění kombinovanou technologií (monolitické stropní desky a zděné stěny) k alternativnímu řešení, kterým je prefabrikovaná výstavba. Spolupráce s prefou v německém Dormettingenu např. vyústila ve výstavbu moderní prefy v indickém Bharatu. Povrchová kvalita a přesnost zde vyráběných prefabrikovaných prvků je vysoká a lze je vyrábět za každého počasí. Součástí panelů jsou i elektrické rozvody, světla a potrubní rozvody a výstavba je tak rychlejší s menším počtem zaměstnanců.

Stovka dělníků je schopná během 105 dnů postavit obytný věžový dům o patnácti podlažích s užitnou plochou 9200 m² pomocí 3000 prefabrikovaných prvků (stropní desky, nosné stěny a příčky, schodiště a balkony). Dům splňuje přísné požadavky na seismickou odolnost a současně uspokojí požadavky budoucích obyvatel.

4a

Dosavadní zkušenosti s prefabrikovanou výstavbou ukázaly, že lze tímto způsobem zajistit bydlení pro miliony lidí a to jak z hlediska rychlosti výstavby, tak i z hlediska ceny (Tento stav může připomínat situaci v bývalém Československu, otázkou zůstává, kolik prostoru (a zda vůbec) je věnováno architektonicko-urbanistickému řešení. – pozn. redakce). Beton je materiál s dlouhou životností a odolný vůči počasí i termitům – a krom toho může být vyroben téměř kdekoliv.

Jak se zdá se, hromadná panelová výstavba je nesmrtelná...

(zdroj: BFT International, 4/2017, Vol. 83)

4b

Obr. 4 a) Výroba prefabrikovaných stropních panelů v prefě Weckenman v indickém Bharatu, b) výstavba dostupného bydlení pro indické rodiny je v plném proudu

Připravily Barbora Sedlářová a Lucie Šimečková, redakce